

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ গ্ৰাহকভুক্ত হ'বলৈ অথবা নৱীকৰণ কৰিবলৈ বছেৰেকীয়া বৰঙণি ১০.০০ (দহ) টকা মনি অৰ্জাৰযোগে তলৰ ঠিকনাত পঠাই যেন।

সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ বৰোধান, ঘেঁহু, গোমথানৰ ..	২
□ গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহ মাটিমাহ..	২
□ ব্ৰয়লাৰ পামত দানা আৰু ..	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৩
□ জীৱাণু সাৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁতে ..	৪

□ ৪২ তম বছৰ □ ৪ থ সংখ্যা □ ১৬ ফেব্ৰুৱাৰী - ২০২১ □ ১-১৫ ফাগুন, ১৯৪২ শক □ মূল্য-১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

ওদালগুৰি কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্রশাসনীয় ভৱন উদ্বোধন

জীৱন আৰু জীৱিকা একেটা মুদ্ৰাৰে ইপিঠি সিপিঠি। ৰাজ্যখনৰ নৱপ্ৰজন্মই আজি কৃষিখণ্ডৰ মাজেৰে সন্ধান কৰিছে নিজৰ জীৱিকাৰ, যিটো আজিৰ সময়ত ৰাজ্যখনৰ বাবে আটাইতকৈ শুভ সংবাদ। এই মন্তব্য কৃষিমন্ত্রী অতুল বৰাই যোৱা ৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে ওদালগুৰি জিলাৰ লালপুলত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্রশাসনীয় ভৱনৰ দ্বাৰা মুকলি কৰি অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি কৃষিমন্ত্রী অতুল বৰাই লগতে কয় অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন জিলাত থকা ২৩ টা কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ লগতে ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ দুটা আৰু বেচৰকাৰী সংস্থাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত এটা কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰই এইসকল নৱপ্ৰজন্মৰ কৃষকৰ লগতে সাধাৰণ কৃষক বাইজল নতুন নতুন কৃষি

থকা নতুন নতুন শস্যৰ খেতি, পশুপালন, মীনপালন, দুগ্ধ উৎপাদন, মৌপালন আদি সকলো দিশ একত্ৰিতভাৱে সামৰি কৃষকক অৰ্থনৈতিকভাৱে লাভান্বিত কৰাত গুৰুত্ব দিয়ে। ৰাজ্যখনত এটা নীৰৱ কৃষি বিপ্লৱৰ সূচনা হোৱা বুলি উল্লেখ কৰি মন্ত্রী বৰাই

বিভাগে ৪৩ হেজাৰটা সৌৰশক্তি চালিত, ডিজেল চালিত আৰু বিদ্যুৎ চালিত পাম্পৰ সৈতে অগতীৰ নলীনাৰ কৃষকক যোগান ধৰিছে। পশুপালন বিভাগৰো মন্ত্ৰী বৰাই তেওঁৰ ভাষণত আৰু কয় যে ৰাজ্যৰ পশুপালন খণ্ডটোক নতুন ৰূপেৰে

ওদালগুৰি কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ প্রশাসনীয় ভৱন উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ মঞ্চত উপস্থিত কৃষিমন্ত্রী অতুল বৰা, জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত বিহণ দৈমাৰী, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা, 'আটাৰী'ৰ সঞ্চালক এ.কে. ত্ৰিপাঠী প্রমুখো অন্যান্য বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলক দেখা গৈছে

প্ৰযুক্তিৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰি ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক বুনয়াদ শক্তিশালী কৰি তোলাত মুখ্য ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। আধুনিক কৃষিৰ সংজ্ঞাই সুকীয়া - ই পৰম্পৰাগতভাৱে কৰি অহা ধান, মাহ, সৰিয়হ খেতিৰ বিপৰীতে বাণিজ্যিক মূল্য

লগতে কয় যে ২০২২ চনৰ ভিতৰত কৃষকৰ আয় দুগুণ বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে কৃষি বিভাগে ইতিমধ্যে মুখ্যমন্ত্ৰী সমগ্ৰ গ্ৰাম্য উন্নয়ন যোজনাৰ অধীনত কৃষকলৈ ১৪ হেজাৰখন ট্ৰেক্টৰ বিতৰণ কৰিছে। ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি কৃষি

উজ্জীৱিত কৰি তোলা হৈছে। পশুপালকসকলৰ পশুধনৰ চিকিৎসা সহজতৰ কৰি তুলিবলৈ ৰাজ্যখনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে পশু এম্বুলেঞ্চৰ সুবিধা আগবঢ়োৱা হৈছে। অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

উদ্যান শস্যৰ প্ৰদৰ্শনী আৰু প্ৰতিযোগিতা সম্পন্ন

কৃষক আৰু কৃষি উদ্যোগীৰ থলুৱা উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ প্ৰদৰ্শন আৰু প্ৰতিযোগিতাৰ জৰিয়তে এই দিশত নতুন সম্ভাৱনা সৃষ্টি কৰাৰ লক্ষ্যৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত যোৱা ৬ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে এদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে ৩৩ সংখ্যক উদ্যান শস্যৰ প্ৰদৰ্শনী আৰু প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদত অনুষ্ঠিত এই উদ্যান শস্য প্ৰদৰ্শনী আৰু প্ৰতিযোগিতাখন উদ্বোধন

কৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই। উদ্বোধনী ভাষণত উপাচার্য গৰাকীয়ে কয় যে উদ্যান শস্যৰ ওপৰত নিত্য নতুন পদক্ষেপ ল'লে আয় বৃদ্ধি পোৱাৰ উপৰিও ওচৰ-চুবুৰীয়া আৰু এই দিশত কাম কৰি থকা মানুহখিনিক কৰ্ম সংস্থান দিব পৰাকৈ নতুন সম্ভাৱনাৰ উন্মেষ হ'ব পাৰে। উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° উৎপল কটকীয়ে আঁত ধৰা উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি

বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° অশোক ভট্টাচাৰ্য, ছত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞা, কৃষি সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অজিত বৈশ্য, উদ্যান বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সহযোগী বিজ্ঞান গুৰু ড° মৃদুল ডেকা, সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ, মুখ্য গ্ৰন্থগাৰিক ড° চন্দন হাজৰিকা, পঞ্জীয়ক অপৰ্ন শইকীয়া প্ৰমুখ্যে বিশিষ্ট ব্যক্তিসকল উপস্থিত থাকে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগ আৰু উদ্যান বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সৌজন্যত আয়োজিত এই

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমত চাওক)

সমন্বিত পাম পদ্ধতি অবিৰত উৎপাদনৰ এক নিৰ্ভৰযোগ্য পথ

পৰিবেশৰ বন্ধুভাৱাপন্ন, স্বাস্থ্যসন্মত, কম ব্যয় সাপেক্ষ আৰু অবিৰতভাৱে উচ্চ উৎপাদনক্ষম পদ্ধতি হিচাবে সমন্বিত পাম পদ্ধতিয়ে বৰ্তমানে সমগ্ৰ বিশ্বতে স্বীকৃতি লাভ কৰিছে। এই পদ্ধতি সম্পূৰ্ণভাৱে প্ৰাকৃতিক চক্ৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিকশিত পদ্ধতি। প্ৰকৃতিত কোনো জীৱই স্বয়ংসম্পূৰ্ণ বা সম্পূৰ্ণ স্বনিৰ্ভৰশীল হৈ জীৱন ধাৰণ কৰিব নোৱাৰে। প্ৰতিটো জীৱই জীয়াই থাকিবলৈ বা জৈৱিক প্ৰক্ৰিয়াসমূহ সুচাৰুৰূপত সম্পন্ন কৰিবলৈ অন্য জীৱ (উদ্ভিদ অথবা প্ৰাণী) ৰ ওপৰত বা প্ৰকৃতিৰ অন্য জীৱৰ ওপৰত পৰোক্ষ বা প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্ভৰ কৰিবলগীয়া হয়। দেখা যায় যে এবিধ জীৱৰ দেহ আন এবিধৰ বাবে আহাৰ বা জীৱনীশক্তিৰ উৎস হ'ব পাৰে। এবিধ জীৱদেহৰ পৰা নিৰ্গত আবৰ্জনা (মল-মূত্ৰ বা আন জৈৱিক পদাৰ্থ) আন এবিধ জীৱৰ জীৱন ধাৰণ আৰু দৈহিক বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পৰিপুষ্টিৰ উৎস হিচাপে ব্যৱহাৰ হয়। এবিধ জীৱৰ জীৱিত বা মৃতদেহ আন কিছুমান জীৱৰ উৎপত্তিৰ বা আশ্ৰয়ৰ স্থল হ'ব পাৰে। এই প্ৰাকৃতিক চক্ৰই পৃথিৱীৰ বিভিন্ন জীৱৰ অবিৰত সৃষ্টি সম্ভৱ কৰি তোলাৰ লগতে পৰিবেশ প্ৰদূষণমুক্ত কৰি ৰখাতো যুগ যুগ ধৰি সহায় কৰি আহিছে।

প্ৰকৃতিৰ এই জৈৱিক চক্ৰৰ ভিত্তিত প্ৰাচীন কালৰে পৰা সমন্বিত পাম পদ্ধতিৰ পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচলিত হৈ আহিছিল যদিও সম্প্ৰতি এনে পদ্ধতি বিভিন্ন পৰীক্ষা নিৰীক্ষাৰ দ্বাৰা অধিক বিজ্ঞানসন্মত তথা উচ্চ উৎপাদনক্ষম কৰি বিকাশ কৰা হৈছে। এনে পদ্ধতিত পৰম্পৰ নিৰ্ভৰশীল বিভিন্ন উপাদানৰ সুশৃঙ্খলিত সমন্বয় ঘটাই কম মাটি, শ্ৰম, সময় তথা মূলধনৰ প্ৰয়োগেৰে বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ উচ্চ উৎপাদন পাব পৰা যায়। এনে ধৰণৰ সমন্বয়ৰ পৰিকল্পনা কৰোঁতে দৃষ্টি ৰখা হয় যাতে নিৰ্বাচিত উপাদান সমূহৰ উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়াত এটাই আনটোৰ বাবে বাধাৰ সৃষ্টি নকৰে, বৰষুণ ইটোৱে সিটোৰ সহায়কহে উৎপাদিত সামগ্ৰী তথা উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়া উপভোক্তাৰ বাবেও স্বাস্থ্যসন্মত হয়।

এনে পামত এটা উপাদানক মুখ্য হিচাবে লৈ বাকী উপাদানসমূহক সহায়কাৰী বা গৌণ উপাদান হিচাবেও সন্নিবিষ্ট কৰিব পৰা যায়। অসম তথা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ অন্যান্য ৰাজ্যসমূহৰ কৃষি জলবায়বীয় পৰিবেশ তথা গ্ৰাম্যজীৱন পৰম্পৰালৈ লক্ষ্য ৰাখি আৰু উচ্চ চাহিদাৰ ভিত্তিত মাছ পালন, পশুধন পালন, উদ্যান শস্য আদিক মুখ্য উপাদান হিচাপে লৈ সমন্বিত পামৰ গঢ় দিব পাৰি। মাছ পালনক মুখ্য উপাদান হিচাপে ৰাখি গঢ় দিয়া পামত হাঁহ, কুকুৰা, গৰু, গাহৰি, ছাগলী আদি পশু-পক্ষী পালন আৰু ফল-মূল, ফুল, শাক-পাচলি আদি উদ্যান শস্য উৎপাদনৰ সমন্বয় ঘটাব পৰা যায়। তাৰ লগতে মৌ মাখি পালন, কেঁচুসাৰ, জৈৱিক সাৰ উৎপাদন আদিৰো সংযোজন কৰিব পৰা যায়।

এনে ধৰণৰ এখন পামত প্ৰকৃতিতে উপাদানসমূহৰ সঠিকভাৱে নিৰ্বাচন হ'লে পামৰ কোনো আৱৰ্জনাই পেলনি নাযায়। এবিধ উপাদানৰ পৰা নিৰ্গত আৱৰ্জনা আনবিধৰ উৎপাদনত ব্যৱহাৰ কৰি কম মূলধন প্ৰয়োগেৰে কম মাটিৰ পৰা বিভিন্ন উপাদানৰ উৎপাদন কৰাৰ লগতে পামৰ স্বচ্ছতা তথা পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা অক্ষুণ্ণ ৰাখিব পাৰি। মাছ পালনৰ লগত পশু-পক্ষী পালনৰ সমন্বয় ঘটালে পশু-পক্ষীৰ মল আৰু এৰেহা খাদ্য মাছ পালন পুখুৰীত সাৰ আৰু পৰিপূৰক আহাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ ফলত মাছৰ উৎপাদন ব্যয় হ্ৰাস হোৱাৰ লগতে পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পৰা যায়। আনহাতে পশু-পক্ষী পালনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পানী মাছ পালন পুখুৰীৰ পৰাই পাব পাৰি। মাছ পালন পুখুৰীটোক বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণৰ আধাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰো থল থাকে। পুখুৰীৰ পাৰসমূহ পৰিকল্পিতভাৱে বিভিন্ন উদ্যান শস্য ৰোপণ কৰি সৌন্দৰ্য্যবৰ্দ্ধনৰ লগতে পামৰ সামগ্ৰিক উৎপাদন তথা আয় বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়। এনে উদ্যান শস্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সাৰ আৰু পানী যথাক্ৰমে পশু-পক্ষী পালনৰ পৰা আৰু পুখুৰীৰ পৰা পাব পাৰি। পুখুৰীৰ তলিৰ জৈৱিক পদাৰ্থও

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

বৰো ধান, ঘেঁহু, গোমধানৰ খেতিত জলব্যৱস্থাপনা

বৰি বতৰত কৰিব পৰা পথাৰ শস্যবোৰৰ ভিতৰত বৰো ধান, ঘেঁহু, আৰু গোমধান (মাকৈ)ৰ খেতি অন্যতম। আমাৰ ৰাজ্যত এই তিনিওটা খেতিৰ উৎপাদন আৰু প্ৰসাৰতা বঢ়াব পাৰিলে ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা অধিক সুস্থিৰ হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। বৰো ধান, ঘেঁহু আৰু গোমধানৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা সমূহৰ ভিতৰত অধিক উৎপাদনক্ষম জাতৰ ব্যৱহাৰ, উন্নত শস্য পৰিচৰ্যা, জৈৱিক আৰু ৰাসায়নিক সাৰৰ উচিত ব্যৱহাৰ, বিজ্ঞানসন্মত জলব্যৱস্থাপনা আৰু শস্যৰক্ষা ব্যৱস্থা আদিয়েই প্ৰধান। এই তিনিবিধ খেতিয়েই যিহেতু শীতকালত কৰা হয় আৰু কাতি মাহৰ পৰা ফাগুন মাহলৈ

বৰফুণ যথেষ্ট কম হয়, সেয়েহে উন্নত বা বিজ্ঞানসন্মত জল ব্যৱস্থাপনা গ্ৰহণ নকৰিলে আশা কৰা মতে উৎপাদন পাব পৰা নাযায়। সেয়েহে এই নিবন্ধত আমি বৰো ধান, ঘেঁহু আৰু গোমধানৰ জল ব্যৱস্থাপনা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিম।

বৰো ধান : অসমত ধান খেতি মূলতঃ আছ, শালি আৰু বৰো হিচাপে কৰা হয়। আছ আৰু শালি খেতিৰ তুলনাত বৰো ধানৰ উৎপাদন যথেষ্ট বেছি। আনহাতে আছ আৰু শালি ধানতকৈ বৰোধানক বেচি পানীৰ প্ৰয়োজন হয়। বৰো ধানৰ সময়ছোৱাত অৰ্থাৎ কাতি মাহৰ পৰা ফাগুন মাহলৈ বৰফুণ যথেষ্ট কম হয় বাবে বৰো ধানক অধিক পানী যোগান ধৰিব লগা হয়। বৰো ধানৰ

কঠীয়া ৰোৱাৰ পৰা ধান দোৱাৰ ১৫ দিন আগলৈকে ৫ ছেঃমিঃ পৰিমাণৰ পানী যোগান ধৰিব লগা হয়। অসমত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা অতি পঁয়ালগাবিধৰ হোৱা বাবে কৃষকে নিজাববীয়াকৈ চেলো টিউবৱেলৰ ব্যৱস্থা কৰি বৰো খেতিত পানী যোগান ধৰে। ডিজেলৰ মূল্য বৃদ্ধিৰ বাবে অনবৰতে মেচিন চলালে খেতি লাভজনক নহয়। সেয়েহে জনসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত মিত ব্যয়িতা অৱলম্বন কৰিব লগা হয়। সেয়েহে বৰো খেতিত যোগান ধৰিব লগা জলসিঞ্চনৰ পানীৰ ক্ষেত্ৰত মিতব্যয়িতা অৱলম্বন কৰিবলৈ হ'লে আগতে যোগান ধৰা পানী শুকুৱাৰ তিনিদিনৰ পাছত পুনৰ ৫ ছেঃমিঃ পানী পথাৰত যোগান ধৰিব লাগে। অসমৰ মাটি আক্লিক হোৱা বাবে চেলো টিউবৱেলৰ সহায়ত যোগান ধৰা পানীত লৌহ পদাৰ্থ থকা দেখা যায়। সেয়েহে চেলো টিউবৱেলেৰে যোগান ধৰিব লগা পানীখিনি

একেটা সৰু খাল (ঘাঁহ-বন থকা)ত কিছু সময় ৰাখি যোগান ধৰিলে লৌহ পদাৰ্থৰ অপকাৰিতাৰ পৰা পথাৰখনক ৰক্ষা কৰিব পৰা যায়।

ঘেঁহু : অসমত ঘেঁহু খেতি ৰবি বতৰত অৰ্থাৎ শীতকালত কৰা হয় বাবে জলসিঞ্চনৰ আৱশ্যক হয়। বৰফুণৰ পানীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কৰা ঘেঁহু খেতিৰ উৎপাদন জলসিঞ্চনৰ সহায়ত কৰা ঘেঁহু খেতিতকৈ যথেষ্ট কম। ঘেঁহু খেতিৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা পানীৰ পৰিমাণ হৈছে ৫০০-৬৫০ মিঃমিঃ। এই পৰিমাণৰ পানী জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা যোগান ধৰিব পাৰিলে ঘেঁহুৰ উৎপাদন হেৰুৱে প্ৰতি ৩০-৩৫ কুইণ্টল আশা কৰিব পাৰি। ঘেঁহু খেতিত কৰিব লগা জলসিঞ্চনৰ সংবেদনশীল অৱস্থা কেইটা হৈছে - ঘেঁহু সিঁচাৰ ২০-২৫ দিন পাছত অৰ্থাৎ 'মুকুট শিপা' ওলোৱা অৱস্থা, বীজ সিঁচাৰ ৪৫ দিন পাছত অৰ্থাৎ পোখা মেলা অৱস্থা, বীজ সিঁচাৰ ৬০-৬৫ দিন পাছত অৰ্থাৎ গাঠি ধৰা অৱস্থা, বীজ সিঁচাৰ ৭০-৭৫ দিন

পাছত অৰ্থাৎ ফুল ধৰা অৱস্থা। তাৰ ভিতৰত 'মুকুট শিপা' ওলোৱা অৱস্থাত আৰু ফুল ফুলাৰ সময়ত ৫ ছেঃমিঃ পৰিমাণৰ পানী পথাৰত যোগান ধৰিব পাৰিলে সুফল পোৱা যায়।

গোমধান : ৰবি বতৰত কৰা গোমধানৰ খেতিত তিনিটা জলসিঞ্চনৰ আৱশ্যক হয়। প্ৰতিবাৰতে ৫ ছেঃমিঃ পানী পথাৰত যোগান ধৰিব লাগে। গোমধানৰ খেতিৰ বাবে মুঠ ৩০০-৪৫০ মিঃমিঃ পানীৰ প্ৰয়োজন হয় বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে। শীতকালত কৰা গোমধানৰ বাবে সীৰলু পদ্ধতিত জলসিঞ্চন কৰিব লাগে। গোমধানৰ বাবে পুলি অৱস্থা, চুলি ধৰা আৰু গোমধান লগা অৱস্থাত পানীৰ প্ৰয়োজন হয়। এই তিনিটা অৱস্থাত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে অধিক উৎপাদনক্ষম জাতৰ পৰা হেৰুৱে প্ৰতি ৫০-৫৫ কুইণ্টল উৎপাদন আশা কৰিব পাৰি।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহ আৰু মাটিমাহৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

ধানৰ পাছতেই মাহজাতীয় শস্য অসমৰ খাদ্য-শস্যৰ ভিতৰত অন্যতম শস্য। গ্ৰীষ্মকালীন মাহজাতীয় শস্য হিচাবে অসমত ঘাইকৈ মণ্ড আৰু মাটিমাহৰ খেতি কৰা দেখা যায় যদিও ইয়াৰ উৎপাদন চাহিদাতকৈ যথেষ্ট কম। কিন্তু উন্নত কৃষি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি যদি দুয়োবিধৰে খেতি কৰিব পৰা যায়, তেনেহ'লে মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহৰ উৎপাদন যথেষ্ট বৃদ্ধি হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। সেয়ে গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহ খেতিৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ ওপৰত এই আলোচনাটি আগবঢ়োৱা হ'ল।

মাহ বা দাইল আমাৰ খাদ্য তালিকাৰ এটি অবিচ্ছেদ্য অংগ। মণ্ডমাহ

প্ৰসাদ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰি দাইল হিচাবেও বহুলভাৱে ব্যৱহৃত হয়। সহজে হজম হয় বাবে ৰোগীক খুৱাবলৈও মণ্ড দাইলক আগস্থান দিয়া হয়। দেশৰ প্ৰায় সকলো ঠাইতে মাটিমাহৰ দাইল, তৰকা আদিৰ প্ৰচুৰ জনপ্ৰিয়তা আছে। সকলো খাদ্যশস্যৰ ভিতৰত মাহজাতীয় শস্যত সৰ্বাধিক প্ৰাচীন পোৱা যায়।

জাত নিৰ্বাচন : অসমৰ বাবে অনুমোদিত গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহৰ উন্নত জাতবোৰ হ'ল - টি-৯, পণ্ট ইউ-১৯, ইউ জি-১৫৭, জে ইউ-৭৪, এচ বি চি-৪৭, পি ইউ-৩১, আদি। আনহাতে মণ্ডমাহৰ অনুমোদিত জাতবোৰ হ'ল - কপাৰ গাওঁ, টি-৪৪, কে-৮৫১, এ এ ইউ-৩৪, এ এ

ইউ-৩৯, প্ৰতাপ, এম এল-৫৬, এম এল-১৩১, এচ জি চি-১৬, সোণাই (এচ জি-২১-৫) আদি। মাটিমাহৰ জাতসমূহৰ খেতি ৬৫-৭০ দিনত প্ৰথম চপোৱাৰ কাম আৰম্ভ কৰি ৭৫-৮৫ দিনৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণকৈ ছিৰ্জি পৰা হয়। এই জাতসমূহৰ গড় উৎপাদন প্ৰায় ৩-৪ মৌন প্ৰতি বিঘাত। আনহাতে মণ্ডমাহৰ জাতসমূহৰ খেতি ৬০-৭০ দিনৰ ভিতৰত প্ৰথমবাৰে ছেঁই ছিৰ্জি আৰম্ভ কৰি ৭০-৮০ দিনৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণৰূপে চপাব পাৰি।

মাটি নিৰ্বাচন : মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহৰ বাবে পানী বন্ধ নোহোৱা ওখ, বালিচহীয়া পলসুৱা মাটি উপযোগী।

বীজ সিঁচাৰ সময় : ফাগুন মাহ অৰ্থাৎ ফেব্ৰুৱাৰীৰ ১৫ তাৰিখৰ পৰা মাৰ্চৰ ১৫ তাৰিখলৈ গ্ৰীষ্মকালীন মাটিমাহ আৰু মণ্ডমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময়।

পথাৰ প্ৰস্তুতি : মাটি প্ৰস্তুতি বীজ সিঁচাৰ

প্ৰায় এমাহমান আগৰে পৰাই আৰম্ভ কৰিব পাৰিলে ভাল। মাটিডৰা ২-৩ বাৰ ভালদৰে হালৰাই মেয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে আৰু পথাৰৰ পৰা অতিৰিক্ত পানীভাগ ওলাই যোৱাৰ বাবে নলাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মাহজাতীয় শস্য অধিক অল্পতায়ুক্ত মাটিত ভাল নহয়। সেয়ে মাটিৰ অল্পতা ৬.০ লৈ আনিবলৈ নিৰ্দ্ধাৰিত পৰিমাণৰ চূণ (মাটিৰ অল্পতা অনুসৰি) বীজ সিঁচাৰ ২১ দিন আগতে প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত ভালদৰে মিহলি কৰি দিব লাগে। প্ৰতি তিনি বছৰত এবাৰকৈ চূণ প্ৰয়োগ কৰা উচিত।

সাৰ প্ৰয়োগ : শেষবাৰ হালবাওতে বিঘাই প্ৰতি ৬ কুইণ্টল পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ সাৰ পথাৰত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বৰ্তমান সময়ত জীৱাণু সাৰৰ ব্যৱহাৰে শস্যৰ প্ৰয়োজনীয় মৌলসমূহ কিছু পৰিমাণে গছক যোগান ধৰিব পৰা যায় আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰয়োজনীয় ৰাসায়নিক সাৰৰ পৰিমাণ কিছু

পৰিমাণে কমাব পৰা যায়। জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ নকৰা কৃষিভূমিত মণ্ডমাহ আৰু মাটিমাহৰ বাবে প্ৰতি বিঘাত ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃগ্ৰাঃ চূণাৰ ফচফেট আৰু ৩.৫ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। আনহাতে ৰাইজ-বিয়াম জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ কৰা বীজৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৩ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ওপৰোক্ত পৰিমাণৰ চূণাৰ আৰু পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ নকৰা বীজৰ ক্ষেত্ৰত ইউৰীয়া আৰু একক চূণাৰ ফচফেট সাৰৰ সলনি বিঘাই প্ৰতি ডিএপি সাৰ ১০ কিঃগ্ৰাঃ হাৰত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। অনুমোদিত ৰাসায়নিক সাৰৰ গোটেইখিনি বীজ সিঁচাৰ আগতে শেষবাৰ হালবোৱাৰ সময়তে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

এক কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ বাবে ৫০ (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

ব্ৰয়লাৰ পামত দানা আৰু পানীৰ পাত্ৰৰ সু-পৰিচালনা

গুণগত খাদ্য আৰু পোৱালিৰ উপৰিও পাম এখনৰ সফলতা সু-পৰিচালনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ব্ৰয়লাৰ পাম এখনৰ দানা বা পানীৰ ক্ষেত্ৰত সু-পৰিচালনা হ'ল - সঠিক বয়সত, সঠিক সংখ্যক, সঠিক আকাৰৰ পাত্ৰ, সঠিক উচ্চতা আৰু দূৰত্বত ব্যৱস্থাপনা কৰা। উপৰোক্ত বিষয়বোৰত গুৰুত্ব নিদি যথেষ্ট-মধে দানা বা পানীৰ পাত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিলে পামখনৰ পৰা আশানুৰূপ ফল লাভ কৰিব পৰা নাযায়।

দানাৰ পাত্ৰ :

১) কুকুৰাৰ বয়স অনুযায়ী দানাৰ পাত্ৰ : আজিকালি কুকুৰাক দানা দিবৰ বাবে সচৰাচৰ ঘূৰণীয়া প্লাষ্টিকৰ পাত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

বয়স (দিন)	দানাৰ পাত্ৰ (প্ৰতি ১০০ কুকুৰাৰ বাবে)
১-২	চিক্ ফিডিং ট্ৰে (দুখন)
২-১৪	ঘূৰণীয়া দানাৰ পাত্ৰ ২ কিঃগ্ৰাঃ ক্ষমতা সম্পন্ন (দুটা)
১৫-২৮	ঘূৰণীয়া দানাৰ পাত্ৰ ৫ কিঃগ্ৰাঃ ক্ষমতা সম্পন্ন (তিনিটা)
২৯-বিক্ৰী পৰ্যন্ত	ঘূৰণীয়া দানাৰ পাত্ৰ ৮ কিঃগ্ৰাঃ ক্ষমতা সম্পন্ন (চাৰিটা)

২) দানাৰ পাত্ৰৰ প্লেটখনৰ (কাষৰ) উচ্চতা কুকুৰাৰ পিঠিৰ সমান উচ্চতাত থাকিব লাগে। উচ্চতা অধিক হ'লে কুকুৰাবোৰে দানা খাওঁতে অসুবিধা হয়। উচ্চতা কম হ'লে এক বৃজন পৰিমাণৰ দানা পেলনীয়া হৈ নষ্ট হ'ব।

৩) কোনো ক্ষেত্ৰতেই দুটা দানাৰ পাত্ৰৰ মাজৰ ব্যৱধান ৮ ফুটতকৈ অধিক হ'ব নালাগে।

পানীৰ পাত্ৰ :

সচৰাচৰ ব্ৰয়লাৰ পামত তিনি প্ৰকাৰৰ পানীৰ পাত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

১) নিপোল ড্ৰিংকাৰ

২) বেল ড্ৰিংকাৰ আৰু

৩) পোন-জাৰ ড্ৰিংকাৰ

পানীৰ পাত্ৰ	প্ৰতি ১০০ ব্ৰয়লাৰ বাবে
নিপোল ড্ৰিংকাৰ	১০টা (২.৫ কিঃগ্ৰাঃ বা ততোধিক ওজনৰ ব্ৰয়লাৰ বাবে ১২-১৩টা)
বেল ড্ৰিংকাৰ	৩টা (২.৫ কিঃগ্ৰাঃ বা ততোধিক ওজনৰ ব্ৰয়লাৰ বাবে ৪টা)
পোন-জাৰ ড্ৰিংকাৰ	১০টা (২.৫ কিঃগ্ৰাঃ বা ততোধিক ওজনৰ ব্ৰয়লাৰ বাবে ৪টা)

পানীৰ পাত্ৰৰ উচ্চতা :

পোৱালি কুকুৰাৰ ক্ষেত্ৰত নিপোল ড্ৰিংকাৰৰ উচ্চতা এনেকুৱা হ'ব লাগে যাতে কুকুৰাটোৱে পানী খোৱা অৱস্থাত নিপোল আৰু কুকুৰাৰ পিঠিয়ে মজিয়াৰ লগত সৃষ্টি কৰা কোণ ৩৫°-৪০° কোণৰ সৃষ্টি কৰে অৰ্থাৎ নিপোলৰ উচ্চতা কম হ'ব লাগে।

প্ৰাপ্তবয়স্ক কুকুৰাৰ ক্ষেত্ৰত নিপোল ড্ৰিংকাৰৰ উচ্চতা বঢ়াব লাগে, যাতে কুকুৰাটোৱে পানী খোৱা অৱস্থাত নিপোল আৰু কুকুৰাৰ পিঠিয়ে মজিয়াৰ লগত সৃষ্টি কৰা কোণ ৭৫°-৮৫° হয়।

আনহাতে বেল ড্ৰিংকাৰ বা পোন-জাৰ ড্ৰিংকাৰবিধৰ পানীৰ পাত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত পানীৰ প্লেটখনৰ উচ্চতা কুকুৰাৰ পিঠিৰ সমানত থাকিব লাগে।

পানীৰ পাত্ৰৰ মাজৰ দূৰত্ব :

কোনো ক্ষেত্ৰতেই দুটা পানীৰ পাত্ৰৰ মাজৰ ব্যৱধান ৫ ফুটৰ বেছি হ'ব নালাগে।

ড° মিহিৰ শৰ্মা
ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ শৰ্মা

আমাৰ একাষাৰ

মাটি ঢাকনি হিচাপে প্লাষ্টিকৰ
ব্যৱহাৰ

কৃষিত প্লাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰে এক নতুন যুগৰ সূচনা কৰিছে। কৃষিত প্লাষ্টিকৰ ব্যৱহাৰ বহুত। তাৰে ভিতৰত মাটিৰ ঢাকনি হিচাপে ব্যৱহাৰ এক উল্লেখনীয় কৌশল। আমাৰ কৃষকসকলে বিভিন্ন সামগ্ৰী যেনে - শুকান পাত, ধানখেৰ, ধানৰ তুঁহ, কাঠৰ গুড়ি, শুকান ঘাঁহ, শুকান কুঁহিয়াৰৰ পাত, শুকান নাৰিকলৰ পাত, নাৰিকলৰ বাকলি ইত্যাদি মাটিৰ আৰ্দ্ৰতা সংৰক্ষণ, অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ তথা মাটিৰ উষ্ণতা প্ৰশমিত কৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। ইয়াৰ ফলত মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তি অটুত থাকে আৰু মাটিৰ গঠন ভাল হয়। কিন্তু এই সামগ্ৰীবিলোক প্ৰচুৰ পৰিমাণে সহজলভ্য নহয় আৰু কিছুমান সহজাত দুৰ্বলতা আছে। তাৰ বিপৰীতে প্লাষ্টিকৰ আৱৰণবিলোক সহজে পোৱা যায়, পৰিবহন আৰু ব্যৱহাৰত সুবিধাজনক। সেই কাৰণে এই প্লাষ্টিক আৱৰণবিলোক মাটিৰ ঢাকনি বা মালচ হিচাপে বৰ্তমান কৃষকসকলে অগ্ৰাধিকাৰ দিব ধৰিছে। আজিকালি এল ডি পি ই আৰু এল এল ডি পি ই প্লাষ্টিক আৱৰণ মালচিঙৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তাৰে ভিতৰত এল এল ডি পি ই ক'লা ৰঙৰ মালচ আৱৰণ খুব জনপ্ৰিয় হৈছে।

মালচিং বা মাটি ঢাকনিৰ উপকাৰ বহুত। মাটিৰ আৰ্দ্ৰতা সংৰক্ষণ, অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণৰ উপৰিও মাটি খহনীয়া, কিছুমান ৰোগ আৰু পোকৰ আবিৰ্ভাৱ ৰোধ কৰে। শস্যত প্লাষ্টিক মালচিঙৰ ব্যৱহাৰে উন্নত মানদণ্ডৰ অধিক উৎপাদন পোৱাত কৰে।

মালচ মূলতঃ দুই প্ৰকাৰৰ - জৈৱিক আৰু অজৈৱিক। শস্য, পচন সাৰ তথা কাঠৰ উদ্যোগৰ যি অৱশিষ্ট যেতিয়া মালচিং হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাক জৈৱিক মালচ বুলি কোৱা হয়। জৈৱিক মালচৰ ব্যৱহাৰৰ পিচত নিষ্পত্তিৰ কোনো অসুবিধা নাই কিন্তু লভ্যতা এক সমস্যা। প্লাষ্টিক আৱৰণৰ দৰে অজৈৱিক পদাৰ্থ যেতিয়া মালচিঙৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাক অজৈৱিক মালচ বোলে। প্ৰাকৃতিক মালচ সকলো সময় আৰু স্থানতে বিভিন্ন ৰঙত আৰু গাঢ়তাত পোৱা যায়।

প্লাষ্টিক মালচ বিভিন্ন ধৰণৰ আছে। ক'লা ৰঙৰ প্লাষ্টিক মালচ ব্যৱহাৰ কৰিলে সূৰ্য্যৰ ৰশ্মি পাব হৈ মাটিতৈ নাযায়। যাৰ ফলত সালোকসংশ্লেষণ নহয় আৰু অপতৃণ বাঢ়িব নোৱাৰে। মাটিৰ আৰ্দ্ৰতা সংৰক্ষণ হয়। এই ক'লা ৰঙৰ মালচ শাক-পাচলিৰ খেতিত ব্যৱহাৰ হয়। স্বচ্ছ মালচত সূৰ্য্যৰ ৰশ্মি পাব হ'ব আৰু অপতৃণ গজিব। গতিকে অপতৃণনাশক প্লাষ্টিক আৱৰণৰ ভিতৰ ফালে ব্যৱহাৰ কৰি অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগিব। এই মালচ ব্যৱহাৰ কৰিলে মাটিত থকা ৰোগ বহু পৰিমাণে প্ৰতিৰোধ হয়। দুই ফালে ভিন্নৰঙী মালচ ব্যৱহাৰ কৰিলে পাত আৰু ফলৰ আকাৰ, গছৰ উচ্চতা, ফুল ফুলাৰ সময় আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ উপৰিও পোক আৰু ৰোগ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে বগাটুকুৰা মালচ ব্যৱহাৰ কৰিলে মাটি শীতল হৈ থাকে কিন্তু ৰূপালী/ক'লা মালচ ব্যৱহাৰে মোৰা পোক আৰু প্ৰিপ্ৰজাতীয় পোক নিবৃত্ত কৰে। কিছুমান প্লাষ্টিক মালচ সূৰ্য্য ৰশ্মি আৰু কিছু প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত মাটিৰ লগত মিলি যায়।

প্লাষ্টিক আৱৰণৰ ৰং নিবাচন আমি অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ, ৰোগ প্ৰতিৰোধ নে মাটিৰ উষ্ণতা বঢ়ায় ইত্যাদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। সাধাৰণতে বাৰ্ষিক শস্যৰ বাবে ২০-২৫ মাইক্ৰণ, দ্বিবাৰ্ষিক শস্যৰ বাবে ৪০-৫০ মাইক্ৰণ আৰু বহু বাৰ্ষিক শস্যৰ বাবে ৫০-১০০ মাইক্ৰণ গাঢ়তাৰ প্লাষ্টিক ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। শাক-পাচলিৰ বাবে প্লাষ্টিক মালচিঙৰ খৰচ প্ৰতি বৰ্গমিটাৰত প্ৰায় দুটকা আৰু ফল-মূলৰ বাগিছাৰ বাবে প্ৰায় ১.৫০ টকা প্ৰতি বৰ্গমিটাৰত পৰে। কৃষকসকলক প্লাষ্টিক মালচিঙৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তোলাৰ বাবে চৰকাৰী আৰ্থিক সাহায্যৰ ব্যৱস্থা আছে। প্লাষ্টিক মালচিং ব্যৱহাৰৰ ফলত উৎপাদন ২৫-৭০ শতাংশ বঢ়াৰ তথ্য পোৱা গৈছে।

শ্ৰীহিমাদ্ৰী শেখৰ দত্ত

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ ফাগুনৰ পৰা ১৫ চ'ত, ১৯৪২ শক

পথাৰ শস্য

ৰোৱা আৰু :

১। উন্নত জাত : লাচিত, চিলাৰায় আৰু গোপীনাথ। বানপানী আক্ৰান্ত অঞ্চলত লুইত আৰু কপিলী আগতীয়াকৈ চপাব পৰা কম দিনীয়া জাত।

ক) এবিধাৰ বাবে ১.২৫ মিঃ বহল আৰু ১০ মিঃ দীঘল আঠখন কঠীয়াতলী প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। তেনে জোখৰ এখন কঠীয়াতলীৰ বাবে ৬৫০ গ্ৰামৰ পৰা ১০০০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন।

খ) প্ৰতিখন কঠীয়া তলীত ২০ - ৩০ কিলোগ্ৰাম গোবৰ নাইবা পচন সাৰ, ৮০ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৮০ গ্ৰাম এককচুপাৰ ফচফেট আৰু ৪০ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

গ) পুলিবোৰ সোনকালে বাঢ়িবৰ বাবে হৈ দিয়া প্লাষ্টিকৰ 'চানেল' দি প্ৰতি ছিটা কঠীয়া তলী ঢাকি থব পাৰিলে কঠীয়া ৰুবৰ সময় ৫-৬ দিন আগুৱাই দিব পাৰি।

২। ৰোৱাৰ সময় : চ'ত মাহৰ প্ৰথম পষেকৰ পৰা আৰু ধানৰ কঠীয়া ৰুব পাৰি।

৩। ৰোৱাৰ পদ্ধতি : চাপৰ জাতৰ কঠীয়া ২০ চেঃমিঃ ব্যৱধানত শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত ১৫ চেঃমিঃ দূৰত্বত গোছ দিব আৰু ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ২০ চেঃমিঃ দূৰত্বত ৰব। প্ৰতি গোছত ২/৩ ডলকৈ কঠীয়া দিব আৰু ৪-৫ চেঃমিঃৰ অধিক গভীৰতাত নুপুতিব।

৪। খালিঠাই পূৰণ : কঠীয়া মৰি নাইবা অন্য কাৰণত খালি হোৱা গোছ বিলাক কঠীয়া ৰোৱাৰ ৭-১০ দিনৰ ভিতৰত নতুনকৈ ৰুই পূৰ কৰি দিব।

৫। সাৰ প্ৰয়োগ : মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি এক টনকৈ গোবৰ নাইবা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

(ক) শেষৰ বাৰ বোকা কৰাৰ সময়ত ৪ কিঃগ্ৰাম ইউৰীয়া, ১৮ কিঃগ্ৰাম এককচুপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃগ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই দিব।

(খ) ওখ জাতৰ ধানৰ ক্ষেত্ৰত সাৰৰ পৰিমাণ আধালৈ কমাই দিব।

(গ) আৰ্দ্ৰধানৰ কঠীয়া পথাৰত ৰোৱাৰ পৰা ২৫-৩০ দিন হ'লে দ্বিতীয়বাৰ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিছ হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। চাপৰ জাতৰ আৰ্দ্ৰধানৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৪ কিঃগ্ৰাম আৰু ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ২ কিঃগ্ৰাম হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব।

(ঘ) ৰোৱা আৰু চাপৰ জাতৰ (উন্নত) ক্ষেত্ৰত ওপৰৰিঃ ৪ কিঃগ্ৰাম ইউৰীয়া গেৰেলী ধৰা সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব। অৰ্থাৎ এবিঘাত সৰ্বমুঠ ১২ কিঃগ্ৰাম ইউৰীয়া প্ৰয়োগ

কৰিব লাগে। ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত সৰ্বমুঠ ৬ কিঃগ্ৰাম ইউৰীয়া হব লাগে।
৬। অলাগজিলাল ঘাঁহ-বনবিলাক সময়মতে নিৰ্ৰণি কৰি দিব।

এই সময়ছোৱাত পথাৰত যাতে যথেষ্ট জীপ থাকে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব। জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা থাকিলে মাটি শুকাই যোৱাৰ আগতে পানী যোগান ধৰিব।

ধানৰ পোখা মেলা আৰু মণি ধৰাৰ পৰা ফুল মেলালৈকে এই সময়ছোৱা পানীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ষেত্ৰত আটাইতকৈ জটিল সময়।

৭। শস্যৰ অনিষ্টকাৰী কীট-পতংগবিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা ঔষধৰ যিকোনো এবিধ ৫০-৬০ লিঃ পানীৰ লগত মিহলাই এবিঘা তলীত স্প্ৰে কৰিব।

কীট-পতংগ	ঔষধৰ নাম	পৰিমাণ
মজাখোৱা, পাতমেৰুৱা	ব্লুপাইৰিফল্	১৪০ মিঃ লিঃ
টুপলিকটা, চৰহা	কুইনালফল্	২০০ মিঃ লিঃ
মজাখোৱা, পাত আৰু গা-গছ কটা	কাৰবফুৰাণ ৩ জি*	৪ কিঃগ্ৰাম
ভূৰপোক, শুৰপোক	ব্লুপাইৰিফল্	১৪০ মিঃ লিঃ

* পথাৰত জীপ থাকিলে দানা জাতীয় ঔষধখিনি পোনে পোনে শস্য তলীত ছতিয়াই দিব।

তিতা মৰাপাট

১। অনুমোদিত জাত আৰু বীজ সিঁচাৰ সময় :

(ক) জে আৰ চি ২১২ (চুবুজচোনা)- ফাগুনৰ দ্বিতীয় পষেকৰ পৰা বহাগৰ দ্বিতীয় পষেকলৈ। মধ্যমীয়া আৰু ওখ মাটিৰ বাবে উপযোগী।

(খ) জে আৰ চি ৭৪৪৭ (শ্যামলী) - ফাগুনৰ দ্বিতীয় পষেকৰ পৰা বহাগৰ দ্বিতীয় পষেকলৈ। মধ্যমীয়া আৰু ওখ মাটিৰ বাবে উপযোগী।

(গ) জে আৰ চি ৩২১ (সোণালী) - ফাগুনৰ প্ৰথমৰ পৰা বহাগৰ দ্বিতীয় পষেকলৈ। দ' মাটিৰ বাবে উপযোগী।

(ঘ) ইউ পি চি ৯৪ (ৰেশমা) - ফাগুনৰ প্ৰথমৰ পৰা বহাগৰ দ্বিতীয় পষেকলৈ। দ' মাটিৰ বাবে উপযোগী।

২। এবিঘা মাটিৰ বাবে শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত সিঁচিবলৈ ১.৫ কিঃগ্ৰাম আৰু চটিয়াই সিঁচিবলৈ ২ কিঃগ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন।

৩। যদি পথাৰত উই পৰুৱা, কুমতি আদি পোকৰ উপদ্ৰৱ আছে তেন্তে বীজ সিঁচাৰ ১৫ দিন মানৰ আগতে ৫ শতাংশ শক্তিযুক্ত মালাথিয়ন পাউদাৰ ৪ কিঃগ্ৰাম প্ৰতি বিঘা তলীত ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব।

৪। মাটিডোখৰ অগ্নীয় হ'লে বিঘাই প্ৰতি ৩-৪ কুইণ্টল হিচাবে চূণ বীজ সিঁচাৰ ৩ সপ্তাহ মানৰ আগতে প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব। প্ৰতি তিনি বছৰৰ মূৰে মূৰে এবাৰ চূণ প্ৰয়োগ কৰিব।

৫। মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই সস্তৰ হ'লে

প্ৰতি বিঘা তলীত এক টনকৈ গোবৰ নাইবা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

৬। শেষৰ বাৰ হাল বাওতে বিঘাই প্ৰতি ২০ কিঃগ্ৰাম একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৭ কিঃগ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব।

৭। শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত ২২-২৫ চেঃ মিঃ ব্যৱধানত বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

ফাগুন-চ'ত মাহত কৃষকসকলে ফল-মূলৰ বাগিচাত ল'বলগীয়া পৰিচয়্যাসমূহ এনেধৰণৰ-

কল : নতুনকৈ কলৰ বাৰী পাতিবৰ বাবে মাটি ডেখৰ চাহ কৰি কলৰ জাত অনুযায়ী নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খন্দাৰ ব্যৱস্থা কৰক আৰু মাহটোৰ শেষৰ ফাললৈ পুলি ৰোৱা কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰে। পুৰণা কলৰ বাৰী মাটিত জীপ ৰাখিবলৈ ৮-১০ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। বৰষুণ পৰিলে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেলাগে। কল গছৰ গাত থকা শুকান পাত বা পচা পটুৱাৰোৰ আঁতৰাই পেলাওক। কলডিল ওলোৱা গছৰ গুৰিত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখিব লাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰিৰ মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১২-১৫ দিনৰ মূৰত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। পানী যোগান ধৰাৰ পিচত গছৰ চাৰিওফালে

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

মাটিত ধানখেৰ বা মেটেকা আদি জাপি দিলে মাটিৰ জীপ ৰখাত সহায় হয়। গছৰ গুৰিত সবহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। যোৱা মাহত যদি কৰা নহ'ল, তেন্তে গছত থকা শুকান পাত বা শুকান থোৰাৰ বখোৱাবোৰ বা শুকাই যোৱা ফুলৰ থোকবোৰ কাটি আঁতৰাই আনক আৰু তলৰ পাতবিলাকৰ গুৰিত জমা হৈ থকা শুকান ফুল বা ঘুঙলাবোৰ আঁতৰাই পৰিষ্কাৰ কৰক। নতুনকৈ নাৰিকলৰ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চহাই নিৰ্দ্দিশ্ৰু দূৰত্বত (২৫ ফুট x ২৫ ফুট) একোটাকৈ গাঁত খান্দক। পাচত গাঁতবোৰত খেৰ বা শুকান পাত আদি ৰাখি পুৰি পেলাওক।

তামোল : বাৰীৰ পৰা শুকান পাতবোৰকে ধৰি বন-বাতবোৰ আঁতৰাই চাফা কৰি ৰাখক। তামোল গছৰ গুৰিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ অন্তৰত পানীৰ যোগান ধৰক। যোৱা বছৰ (বহাগ-জ্যৈষ্ঠ মাহত) ৰোপণ কৰা নতুন পুলিবোৰৰ গুৰিত গোবৰ সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চাহ কৰি ৯ ফুট x ৯ ফুট দূৰত্বত একোটাকৈ গাঁত খান্দি গাঁতবোৰ শুকান পাত বা খেৰ আদি দি পুতি দিয়ক।

মাটিকঠাল : নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে ওখ চানেকীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মাৰি মাটিডৰা চাহ কৰি ৰাখক। পুৰণি বাৰীত অতি খৰাং বতৰত পানীৰ যোগান ধৰক। বেলেগে থুপ পাতি ৰখা পোখা পুলি বা মুকুট পোখা ক্ৰাউন আদিত পানীৰ যোগান ধৰি পুলিখিনি সজীৱ কৰি ৰাখক। সুবিধা বুজি পুৰণি গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক।

নেমুটেঞ্জ : গছৰ গুৰিৰ মাটিত যাতে জীপ থাকে তালৈ মন কৰক। গছত থকা পুৰঠ ফলবোৰ ততাতৈয়াকৈ চপাই দিয়ক। এই সময়ত গছত ফুলৰ কলি ওলাই আৰু কিছুমানত ফুল ফুলিবলৈ ধৰে, লগে লগে কোঁহ পাত ওলাবলৈ ধৰে। গতিকে গছত পোক বা বেমাৰৰ নিৰাময়ৰ কাৰণে কোনো ঔষধ নছটিয়াব। গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূণ প্ৰলেপ দিয়ক।

সুমথিৰা টেঞ্জ : নতুনকৈ যদি সুমথিৰা টেঞ্জৰ বাৰী পাতিবৰ বাবে চিন্তা কৰিছে তেন্তে সহজে পানী ওলাই যাব পৰা ৰ'দ ঘাই ওখ চানেকীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মাৰি চাহ কৰক আৰু প্ৰতি পু মিটাৰ (১৫ ফুট) আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খান্দি পুলি ৰোপণ কৰক। এই সময়ত

গছত ফুল ওলোৱা, পুলি ৰোৱা সময় বাবে গছত কেতিয়াও পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ ছটিয়াব নেলাগে। গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। পুৰণি বাৰীৰ মাজত থকা লাগনি গছত থকা মাজৰ সৰু সৰু ফলবোৰ চিঙি দিয়ক। পকিবলৈ ধৰা পুৰঠ ফলবোৰ পাৰি আনক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে ওখ বালিচহীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মাৰক আৰু ভাল সাঁচৰ বীজ আনি ওখ ডেটি তৈয়াৰ কৰি বীজখিনি সিঁচি দিয়ক। নতুবা পলিখিনি বেগত মাটি ভৰাই দুটাকৈ বীজ সিঁচক।

মধুৰি আম : ফল নধৰা আৰু আগৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ তলৰ মাটিখিনি পাতলীয়াকৈ কোৰ মাৰক। পুৰঠ হ'ব ধৰা ফলবোৰ চিঙি আনক। নতুনকৈ পুলি ৰোৱাৰ বাবে কোৰ মাৰি মাটি ডোখৰ চহাই ৭-৮ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খান্দক।

আম : এই সময়ত আম গছত ফুল ওলাবলৈ ধৰিছে। গতিকে গছৰ তলত ধোঁৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক যাতে ফুলৰ থোপাবোৰত পোকে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে। ফুল ফুলাৰ সময়ত গছত পোক বা বেমাৰৰ বাবে ঔষধ ছটিয়াব নেলাগে। মাটিত যথেষ্ট পৰিমাণে জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোবৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহ আৰু.

গ্ৰাম ৰাইজ বিয়াম জীৱাণু সাৰৰ প্ৰয়োজন হয়। প্ৰথমে বীজখিনি পৰিষ্কাৰ পানীত তিয়াই লৈ অনুমোদিত পৰিমাণৰ জীৱাণু সাৰখিনি বীজৰ লগত এনেদৰে মিহলাব লাগে যাতে প্ৰতিটো বীজতেই জীৱাণু সাৰৰ ক'লা প্ৰলেপ এটা পৰে। তাৰপিছত বীজখিনি কাপোৰ বা বস্ত্ৰত মেলি দি ছাঁত শুকুৱাই বৰ বেছি পলম নকৰাকৈ পথাৰত সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব লাগে।

বীজৰ পৰিমাণ আৰু সিঁচাৰ পদ্ধতি : বীজৰ পৰিমাণ সিঁচাৰ পদ্ধতি আৰু আকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীৰে বীজ সিঁচিলে বীজৰ আকাৰ অনুযায়ী প্ৰতি বিঘাত ৩.০-৩.৩ কিঃগ্ৰাঃ মাটিমাহ আৰু ২-৩ কিঃগ্ৰাঃ মণ্ডমাহৰ বীজৰ প্ৰয়োজন হয়। আনহাতে ছটিয়াই সিঁচিলে প্ৰতি বিঘাত ৩.৬ কিঃগ্ৰাঃ মাটিমাহ আৰু ২.৭-৩.৩ কিঃগ্ৰাঃ মণ্ডমাহৰ বীজৰ প্ৰয়োজন হয়। শাৰী শাৰীকৈ বীজ সিঁচিলে দুটা শাৰীৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ আৰু দুজোপা গছৰ মাজত ১০ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে।

প্ৰতিপালন : পুলি গজি উঠাৰ ২০-২৫ দিনৰ পাছত এবাৰ বন-বাত নিৰোৱাৰ

লগতে ঘনকৈ গজি উঠা পুলিবোৰ উঠাই খেতিডৰা পাতলাই দিব লাগে। গ্ৰীষ্মকালীন খেতিত কেতিয়াবা খৰাং পৰিস্থিতিৰে বিৰাজ কৰা দেখা যায়। সেয়ে জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থকা মাটিত ফুল ফুলা আৰু ছেঁই ধৰা সময়ত পানী যোগান ধৰিব পাৰিলে অধিক সুফল পোৱা যাব। শস্যৰ জীৱনকালৰ প্ৰথম অৱস্থাত বন-বাতৰ উপদ্ৰৱ কম হোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

শস্য চপোৱা আৰু বীজ সংৰক্ষণ : গ্ৰীষ্মকালীন মাটি আৰু মণ্ডমাহৰ ক্ষেত্ৰত শতকৰা ৭০ ভাগ ছেঁই পুৰঠ হ'লেই প্ৰথমবাৰ চেঁই ছিঙিব পৰা হয়। বাকী থকা ছেঁই দ্বিতীয় বা তৃতীয়বাৰত সম্পূৰ্ণৰূপে ছিঙি পেলাব লাগে।

প্ৰথমবাৰ ছিঙা ছেঁইবোৰৰ পৰা পোৱা বীজ বা গুটিবোৰ সম্পূৰ্ণ পুৰঠ আৰু ভাল হোৱা বাবে বীজ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে উত্তম হয়। দ্বিতীয়বাৰ ছিঙা গুটি যদি বৰযুগত নিতিতে তেনেহ'লে তাৰ পৰাও বীজ ৰাখিব পাৰি। বীজখিনি ভালদৰে শুকুৱাই ল'ব লাগে। কাৰণ বীজত জলীয়বাপৰ পৰিমাণ বেছি থাকিলে ইয়াক পোকে আক্ৰমণ কৰাৰ লগতে বীজৰ অংকুৰৰ ক্ষমতাও কমিব। সংৰক্ষিত বীজখিনি পোক-পৰাৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ হ'লে খুউৰ ডালদৰে শুকুৱা বীজখিনি তিনি ঘণ্টামান সময় ছাঁ ঠাইত ৰাখি ঠাণ্ডা হ'বলৈ দিব লাগে। তাৰপিছত জালুকৰ গুড়ি ৩ গ্ৰাম প্ৰতি কিঃগ্ৰাঃ বীজ হিচাপত ভালদৰে মিহলাই বীজখিনি ভিতৰৰ ফালে পলিখিনৰ আৱৰণ থকা মৰাপাটৰ বস্ত্ৰত ভৰাই লৈ মুখখন টানকৈ বান্ধি থব লাগে। ভালদৰে প্ৰতিপালন কৰা এবিধা মাটিৰ পৰা প্ৰায় ৩.৫ ৰ পৰা ৪.০ মেন উৎপাদন পাব পৰা যায়।

ড° অঞ্জুমালা ডেকা

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

ওদালগুৰি কৃষি বিজ্ঞান..

কৰি জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী ৰিহণ দৈমাৰীয়ে ওদালগুৰি জিলাৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰটো জিলাখনৰ কৃষক ৰাইজৰ বাবে এটি সম্পদ বুলি উল্লেখ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰি শস্যৰ গুণগতমান উন্নীতকৰণৰ বাবে কাম কৰিবলৈ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰটোৰ বিজ্ঞানীসকলক আহ্বান জনায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকে আদৰ্শী ভাষণ আগবঢ়োৱা এই অনুষ্ঠানত ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ 'আটাৰী'ৰ সঞ্চালক ড° এ. কে. ত্ৰিপাঠী, বিটিচিৰ কাৰ্যবাহী সদস্য ড° নিতুল স্বৰ্গীয়াৰী, জিলাখনৰ উপায়ুক্ত প্ৰকাশ ৰঞ্জন ঘৰফলীয়া, পশুচিকিৎসা মহাবিদ্যালয়, খানাপাৰাৰ বিজ্ঞান গুৰু ড° বিবেকানন্দ শইকীয়া, গৱেষণা সঞ্চালক

(পশুধন) ড° নিৰঞ্জন কলিতা, সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকদ্বয় ড° মনোৰঞ্জন নেওগ আৰু ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদকে ধৰি বিভিন্ন কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ মুৰব্বীসকল উপস্থিত থাকে। শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ায় ওদালগুৰি কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ মুৰব্বী ড° দেৱাশীষ বৰাই।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

সমন্বিত পাম পদ্ধতি

উদ্যান শস্যৰ বাবে ভাল সাৰ। পুখুৰীত হোৱা মেটেকাকে ধৰি বিভিন্ন জলজ উদ্ভিদ পশুধনৰ খাদ্য হোৱাৰ উপৰিও উদ্যান শস্যৰ মাটিত জীপ দিয়াৰ বাবেও সুন্দৰভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

আনহাতে উদ্যান শস্যৰ পেলনীয়া অংশ গৰু, গাহৰি, ছাগলী আৰু তৃণভোজী মাছৰ খাদ্য হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এনে পামত গৌণ উপাদান স্বৰূপে মৌমাখি পালন সন্নিবিষ্ট কৰিলে উদ্যান শস্যৰ ফুলৰ পৰা মৌ আহৰণৰ সুবিধাৰ যথাযথ প্ৰয়োগ কৰিব পৰা যায়। আনহাতে মৌমাখিৰ জৰিয়তে উদ্যান শস্যৰ পৰাগ সংযোজনৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰো সম্ভাৱনা থাকে। কেঁচু সাৰ আৰু অন্য জৈৱিক তথা পচন সাৰ উৎপাদনৰ বাবেও পামৰ বিভিন্ন আৱৰ্জনা বা অব্যৱহৃত সামগ্ৰী সুন্দৰভাৱে সুব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। এই ধৰণে কোনো বিশেষভাৱে অতিৰিক্ত ধনৰ বিনিয়োগ নকৰাকৈয়ে কেৱল পামৰ জৈৱিক আৱৰ্জনাৰ সুপৰিকল্পিত ব্যৱহাৰে পামৰ সামগ্ৰীক আয় বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়। ইয়াৰ বাবে লক্ষ্য ৰাখিব লগীয়া বিষয় সমূহ হ'ল পামৰ স্থান, কালি, মাটি আৰু পানীৰ গুণাগুণ, স্থানীয় গুণাগুণ, স্থানীয় চাহিদা, উৎপাদনৰ লক্ষ্য, প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ উপলভাৱতা, সামাজিক পৰম্পৰা, অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় সুবিধা তথা সুৰক্ষা। ইয়াৰ লগতে অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয় হ'ল পামত সন্নিবিষ্ট কৰিব খোজা প্ৰতিটো উপাদানৰ বিজ্ঞানসন্মত উৎপাদন কৌশলৰ ওপৰত

যথাযথ জ্ঞান।

দেখা যায় যে অসমৰ ক্ষুদ্ৰ আৰু উপাস্ত কৃষকসকলৰ বাবে এনে ধৰণৰ সমন্বিত পাম পদ্ধতি অতি উপযোগী। অসমৰ গ্ৰামাঞ্চলত পৰম্পৰাগত 'বাৰী পদ্ধতি'ত এনে ধৰণে ঘৰখনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিভিন্ন শস্য, হাঁহ-কুকুৰা, গৰু-ছাগলী আদি পশুধন, বাৰীৰ চুকৰ পুখুৰীৰ মাছ আদিৰ কৰ্মকৈ হ'লেও সন্নিবিষ্ট কৰে। কিন্তু এই উপাদানসমূহৰ বিজ্ঞানসন্মত সমন্বয় ঘটোৱা নহয়। ফলত জৈৱ সম্পদসমূহৰ যথাযথ সুপ্ৰয়োগ তথা অন্যান্য লাভৰ সুযোগৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লগা হয়। পৰিয়ালৰ সুনিশ্চিত পুষ্টি, পৰিবেশৰ ৰক্ষা-বেক্ষণ আৰু অৰ্থনৈতিক সুৰক্ষাৰ স্বার্থত বিজ্ঞানসন্মতভাৱে সমন্বিত পাম পদ্ধতিৰ অৱলম্বন অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলিব পাৰি। ইয়াৰ দ্বাৰা অসমৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত আমূল পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা হ'ব পাৰে। এনে সমন্বিত পদ্ধতিসমূহ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সম্ভাৱ্য কুপ্ৰভাৱৰ বিপৰীতে মোকাবিলা কৰিব পৰাকৈ শক্তিশালী তথা পৰিবৰ্তিত পৰিবেশতো অবিৰতভাৱে উৎপাদনৰ সম্ভাৱনায়ুক্ত।

ড° বিভা চেতিয়া বৰা

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্যৰ প্ৰদৰ্শনী

প্ৰদৰ্শনী তথা প্ৰতিযোগিতাত তিনিচুকীয়া, ডিব্ৰুগড়, যোৰহাট, শিৱসাগৰ, গোলাঘাট, শোণিতপুৰ, মঙলদৈ আৰু নলবাৰী জিলাৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰসমূহৰ লগতে কেইবা শতাধিক কৃষক আৰু কৃষি উদ্যোগীয়ে শাক-পাচলি, ফল-মূল, শাক-পাচলিৰে তৈয়াৰী বিভিন্ন খাদ্য সামগ্ৰী প্ৰদৰ্শন আৰু বিক্ৰী কৰে। মুঠ ৭৫৫ গৰাকী প্ৰতিযোগীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰা এই প্ৰতিযোগিতাত ১৫৪ টা শাখাৰ প্ৰতিযোগীসকলৰ শ্ৰেষ্ঠসকলক ৮টা চলন্ত ট্ৰফীৰ সৈতে বঁটা প্ৰদান কৰা হয়।

জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁতে ল'ব লগা সাৱধানতা

- ◆ জীৱাণুসাৰ এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ লৈ যাওঁতে বা কোনো ঠাইত সংৰক্ষণ কৰোঁতে তাপ আৰু পোহৰৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিব লাগে।
- ◆ বাসায়নিক সাৰ বা কীটনাশক ৰখা ঠাইত জীৱাণুসাৰ একেলগে ৰখা অনুচিত।
- ◆ জীৱাণুসাৰবিধ কোনো এক শস্যৰ বাবে নিৰ্দ্দিশ্ৰু কৰি ৰখা শস্যবিধৰ বাবেহে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
- ◆ বীজৰ লগত ব্যৱহাৰ কৰোঁতে সিঁচাৰ দিনা বা আগদিনা প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বীজত মিহলোৱাৰ পাছত ৰ'দ বা সূৰ্যৰ তাপত ৰাখিব নালাগে। কাৰণ ই বেইজীয়াসমূহ ধ্বংস কৰে।
- ◆ ৰাতিপুৱা নাইবা আবেলিপৰত জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰা বীজ সিঁচিব লাগে।
- ◆ জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোঁতে বীজৰ লগত ভাতৰ মাৰ নাইবা পানীৰ লগত গুৰ মিহলাই জুলীয়া মিশ্ৰণ কৰি ল'ব লাগে। এনে কৰিলে বীজৰ বাকলিত জীৱাণুসাৰ লাগি ধৰে।
- ◆ প্ৰায় সকলো কীটনাশক জীৱাণুসাৰৰ বাবে বিযুক্ত তথাপিও থিৰাম অলপ কম বিযুক্ত ভেক্সেলশাক আৰু ডাইএলড্ৰিন কম বিযুক্ত কীটনাশক। গতিকে এনে ৰাসায়নিক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰোঁতে বীজ পৰিশোধনৰ পাছত জীৱাণুসাৰৰ হাৰ দুগুণ কৰি লৈ ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।
- ◆ ৰাইজ বিয়াম ব্যৱহাৰ কৰোঁতে চূপাৰ ফচফেটৰ মিশ্ৰণ একেলগে ব্যৱহাৰ কৰা অনুচিত।
- ◆ পি.এচ.বি নামৰ জীৱাণুসাৰ অল্পযুক্ত মাটিৰ বাবে উত্তম।

ড° মৃগাল শইকীয়া

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।
আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।
অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।
মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ